

Klein profiel van illustratrice Annie van de Ruit

Johanna Magdalena Cornelia van de Ruit werd in Den Haag geboren op 27-12-1904. Zij bleef haar hele leven de Residentie trouw en overleed daar op 8-9-1992.

Haar vader Johannes, Frederik Lodewijk van de Ruit was huisschilder, maar had daarnaast ook kunstzinnige aanleg en schilderde landschappen, portretten en stillevens. Op 12-jarige leeftijd kreeg Annie van hem de eerste schilderlessen.

Daarna kreeg zij les van Pol Dom. Zij ontwikkelde zich als illustratrice en illustreerde veel voor Callenbach in de twintiger en dertiger jaren. Veel van de bekende rode ruggetjes met de nogal zielige en donkere verhalen van Ida Keller, maar ook boekjes van Francina, Heleen, J.H. Huisman-Schippers, Catharina Bronsveld en anderen bevatten illustraties van Annie van de Ruit, die trouwens ook signeerde met Johanna van de Ruit en met Anni van de Ruit. Zij illustreerde voor uitgeverij Kluitman boeken van schrijvers als N.W.C. Kuijk, Jenny Ijsselstein en Ems L. van Soest. Voor uitgeverij Meinema verrichtte zij eveneens illustratiewerk, o.a. voor *De derde man* van A. Warnaar. Haar werk werd algemeen zeer gewaardeerd, vlot en frisse tekeningen. Aan het bekende maandblad *Moeder* werkte Annie van de Ruit verscheidene jaren mee als illustratrice. Ook werkte zij meer dan twintig jaar voor diverse kranten.

Nog voor de Tweede Wereldoorlog begon zij ook te schilderen. In 1942 had zij haar eerste expositie in kunstzaal Plaats 21 waarover Ben van Eijsselsteijn in de Haagsche Courant van 15-9-1942 schrijft: "een schilderes van be-gaafdheid, van wie wij nog verrassingen kunnen verwachten. Er valt zeer, zeer veel in dit werk te waarderen. Hard werken kan haar nog ver brengen." Annie was al in 1930 lid geworden van het Haags schilderkundig genootschap "Pulchri Studio" en was ook lid van de Haagse vereeniging van vrouwelijke kunstenaars ODIS (Ons Doel Is Schoonheid). In 1950 ontving zij de Jacob Marisprijs. Op latere leeftijd schilderde zij ook veel nozems en hippies. In 1973 bezocht ik de kunstenaar in haar woning aan de Haagse Pauwenlaan. Bij het binnenkomen van de huiskamer werd je aandacht onmiddellijk gevestigd op een meer dan levensgroot schilderij van een zeer hip meisje, geschilderd in heel heldere pastel-tinten. In die tijd maakte Annie ook kleine sculpturen, o.a. een prachtige "kop" van haar

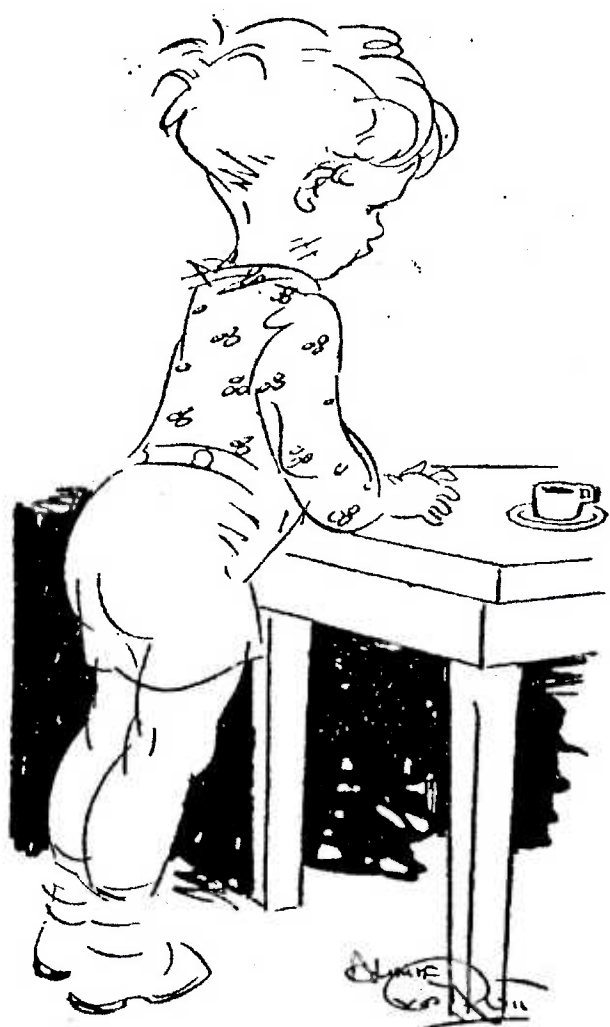

Maar moeder vroeg door.

echtgenoot Nicolaas J. Bijl, met wie zij in 1951 was gehuwd. Over kinderen zei ze: "Ik heb nooit veel om kinderen gegeven. Ik hield altijd het meest van dieren; van wilde dieren. Vind je 't niet vreselijk dwaas?" Zelf had ze geen kinderen. Op haar illustraties in haar kinderboeken was ze wel trots, ze had elk door haar geïllustreerd boek in een aparte daarvoor bestemde kast op rij staan. Later zei ze wel spijt te hebben dat ze niet meteen vrij was gaan schilderen.

Na de oorlog illustreerde ze al niet meer, maar werkte vele jaren als schilderes. Later ging haar gezondheid achteruit. In 1986 werd zij op 83-jarige leeftijd opgenomen in een verpleeghuis. Bij deze verhuizing werd haar huis ontruimd door een in de buurt gevestigde Haagse kunsthandelaar. In de boedel bevonden zich vele schilderijen en mappen met aquarellen en tekeningen uit de periode 1920-1960. Haar werk kwam naderhand terecht in handen van malafide handelaren. Het werd voorzien van de nagebootste handtekening van bekende kunstenaars zoals Pol Dom, Isidorus van Mens, Willy Sluiter en vooral Piet van der Hem. Beide kunstenaars, Annie van de Ruit en Piet van der Hem, hadden een voorliefde voor onderwerpen uit het mondaine leven. Piet van der Hem had evenwel een meer trefzekere tekenstrant, krachtige lijnen, lijnen die bij Annie gekromd waren. Men zegt daarom wel van Annie van de Ruit dat zij een wat weke tekenstijl had.

De laatste tentoonstelling van het werk van Annie van de Ruit vond plaats in 1978 in Galerie Kerkdam in Wassenaar. Daarna is haar werk overal verspreid en nu hangen er misschien stukken van haar met een valse naam er onder ergens aan de wand. Eigenlijk bijzonder triest. Wel kunnen we nog genieten van haar illustratiewerk in die oude boekjes. Dat geeft echter toch maar een beperkt beeld van een begaafd kunstenaar.

R.v.S.

Voor dit artikel werd o.a. gebruik gemaakt van een in de Spiegel van 18-03-1950 verschenen vraaggesprek van Go Verburg met de kunstenaar. De illustraties komen uit *Ike's geheim* door C.Th. Jongejan-De Groot (Callenbach), *De derde man* door A. Warnaar (Meinema) en *De geuzentrop* door A. van Atten (Meinema).